СПОРТ

КУТАС ВЕЛӦДНЫ В.ЭРДНИ-АРАЕВ

Валентин Николаевич Эрдни-Араев - «Кулӧмдін» овмӧдчӧминса депутат, киӧн вермасьӧм кузя спортса мастер, киӧн вермасьӧм кузя федерациялӧн районса тренер. Вӧчӧ став верманасӧ, медым районын сӧвмис спорт. Уджалӧ челядькӧд, велӧдӧ вермасьны киӧн. Зонпосни шедӧдлісны вермӧмъяс районлӧн и республикалӧн тшупӧдын. Велӧдӧ и полицияса уджалысьясӧс, чукӧртчылӧны Кебанъёльса спортзалын.

- Таво - спортлӧн во, - висьталіс Валентин Николаевич. - Такӧд йитӧдын районса олысьясӧс кора ёнджык ёртасьны спорткӧд, ёнмӧдны лысьӧм, кыпӧдны лов. Та вылӧ юрсиктын эм став позянлун: уджалӧны челядьлы и верстьӧлы унасикас секцияяс, эмӧсь лыжиӧн котраланіньяс Кулӧмдінын, Носимын да «Пожӧма яг» турбазаын, кытчӧ позьӧ ветлӧдлыны став семьяӧн. Предприятиеясын, организацияясын да учреждениеясын колӧ лӧсьӧдны спорт котыръяс, петкӧдчыны сиктса да районса ордйысьӧмъясын. Вӧчны стендъяс, нимӧдны вермысьясӧс, сикт да район дорйысьясӧс. Бур примерӧн мед вӧліны: семьяын - батьмам, уджалан котырын - веськӧдлысь, сиктын - сиктса юралысь. Медводз мед водзмӧстчисны найӧ, ас бӧрсяныс кыскисны мукӧдӧс.

Валентин Николаевич ёна тӧждысьӧ йӧзлӧн дзоньвидзалун вӧсна. Учреждениеясын, организацияясын да предприятиеясын сёрнитӧ дзоньвидза олӧм йылысь, нуӧдӧ мастер-классъяс, петкӧдлӧ ёнмӧдчан упражнениеяс. Уджалӧ быдса котыръяскӧд и ӧткаяскӧд. Медым отсавны унджык йӧзлы, кутас йӧзӧдны «Парма гор» газетын, кыдзи воськов бӧрся воськов ёнмӧдны дзоньвидзалун. Тайӧ велӧдӧмсӧ кутам йӧзӧдны тӧлысьӧн кыкысь.

Кольӧм воын Кулӧмдінысь Михаил Альбертович Липинлы сетісны Российской Федерацияса спорт министерстволысь «Россияысь спортса мастер» ним. Пӧся чолӧмаліс да вичмӧдіс пас да свидетельство районса юралысь Д.А.Шатохин.

Михаил Альбертович кутіс ёртасьны спорткӧд школаын велӧдчигӧн на. 26 во нин лэпталӧ штанга. Петкӧдчыліс оз сӧмын республикаын, но и Россияын. Кыкысьӧн вӧлі Вӧлӧгдаын да Санкт-Петербургын. Бӧръяас и шедӧдіс спортса мастерлысь ним.

Лыддьӧ, мый штанга лэпталӧм сетӧ оз сӧмын дзоньвидзалун да збодерлун, но и кыпӧдӧ лов. Зільӧ кыпӧдчыны вылынджык тшупӧдӧдз.

Михаил Альбертович ӧні ачыс туйдӧ-велӧдӧ томъясӧс. Ёнмӧдчӧны Ленин уличавывса ӧти керкалӧн муувса жырйын.

Уджалӧ билы паныд тышкасян федерацияса службалӧн сизимӧд отрядын. Унаысь петкӧдчыліс республикаса ордйысьӧмъясын. Ӧні туйсӧ сетіс томъяслы.

ПОМӦСДІНЫН ВОССИС ЛЫЙСЯНІН

Кольӧм вося ноябрын лыжиӧн котралан Помӧсдінса база дорын, «Феникс» военно-патриотической клуб бердын, кодӧн веськӧдлӧ А.А.Глуханич, воссис лыйсянін. Оборудование босьтісны грант вылӧ, кодӧс нажӧвитісны республикаса конкурсын. Босьтісны пейнболӧн лыйсян 14 комплект.

- Пейнболӧн лыйсьӧм - выльтор, сійӧс кутам сӧвмӧдны, - висьталіс Александр Андреевич. - Кутам кыдзи ордйысьны, сідзи и велӧдчыны. Районын пейнболӧн лыйсянін эм нӧшта Носим гӧрайывса шойччанінын. Кутам аддзысьлыны да ордйысьны.

ЁРТАСЬӦНЫ И НЫВЪЯСЫС

Кырнышаысь Вера Семёновна Дёмина ичӧтсянь ёртасьӧ спорткӧд. Торйӧн нин сьӧлӧм сертиыс лыжиӧн котралӧм. Вылыс Ярашъюса школаын, кӧні сійӧ велӧдчыліс, физкультура велӧдысь ни спортзал эз вӧвны. Ёнмӧдчыны босьтчис ачыс. Бать-мамыс босьтісны бур лыжи. Пожӧгса шӧр школаын петкӧдчыліс нин ордйысьӧмъясын, шедӧдіс медводдза вермӧмъяс.

Олӧмыс топыда йитчыліс спорткӧд Ухтабердса Водный посёлокын, кӧні уджаліс «Прогресс» заводын. Пырис предприятиелӧн ӧтувъя спорт котырӧ, кӧні вӧліны лыйсьысьяс, лыжиӧн котралысьяс, варччысьяс да с.в. Шедӧдіс лыжиӧн котралӧм кузя верстьӧлысь медводдза разряд.

Воднӧйын кӧкъямыс во олӧм мысти локтіс Кырнышаӧ. Уна во веськӧдліс садйӧн, сэсся школа-садйӧн. Пыр аддзис кад сувтлыны лыжи вылӧ. Ышӧдіс котравны и Кырнышаса челядьӧс, кор уджаліс тшӧтш челядьлӧн Скӧрӧдумса спортклубын.

- Сиктын олӧм майшӧдлӧ, - висьталіс Вера Семёновна. - Школа-сад тупкисны куим во сайын. Челядьлы абу некутшӧм позянлун содтӧд велӧдчыны ни сӧвмӧдчыны. Вӧвлӧм школаӧ чукӧртчылӧны сӧмын ворсны пызанвывса теннисӧн. Мед котравны лыжиӧн, колӧ ветлыны Скӧрӧдумӧдз. Аттьӧ тренер Иван Дмитриевич Пашнинлы: котраланін вӧчлӧ и Кырнышаын. Ӧні уджала лавкаын да петавла кок веськӧдігмоз пажун кадын. Котралӧм сетӧ содтӧд вын, збодерлун, кыпӧдӧ лов, ачымӧс кыла томӧн.

Олӧ семьяӧн, ыджыд овмӧсӧн, видзӧны мӧскӧс, кукъясӧс, ыжъясӧс. Асывнас котрӧдлӧ ва, идрасьӧ да пелькӧдчӧ. Рытнас бергӧдӧ тайӧ жӧ уджсӧ. Гожӧмнас вӧдитӧ градвыв пуктас, заптӧ кӧрым. Картупель босьтлӧны 600 ведраӧдз.

Вера Семёновна петкӧдчылӧ тӧвся ордйысьӧмъясын оз сӧмын районын, но и республикаын, дорйӧ районлысь ним. Вермӧмъясысь чукӧрмис сы мында медаль, мый оз тӧд лыдсӧ. Уна медаль и нывъясыслӧн, кодъяс сідзжӧ пыдди пуктӧны спорт. Мария велӧдчӧ юркарса Куратов нима педколледжын, медсясӧ петкӧдчылӧ кроссын. Юля заочнӧя велӧдчӧ вӧр институтын, пызанвывса теннис кузя ён ворсысь. Ксения сизимӧд класса велӧдчысь, радейтӧ сідзжӧ пызанвывса теннис да лыжи. Вера Семёновналы нимкодь, мый спорт - медбур ёрт и челядьыслы. Сыкӧд овсьӧ кыпыдджыка.

БЫДТӦНЫ ТОМЪЯСӦС

Тайӧ восӧ юӧртісны спортлӧн воӧн. Кутшӧм могъяс сулалӧны такӧд йитӧдын, висьталіс челядьлӧн районса спорт школаӧн веськӧдлысь Екатерина Ивановна МИШАРИНА.

- Зэв нимкодь, мый тайӧ восӧ сиисны спортлы. Гашкӧ, веськӧдлысьяс сетасны спорт сӧвмӧдӧмлы ыджыдджык тӧдчанлун, кыскасны дзоньвидза олӧмӧ унджык йӧзӧс. Миян спорт школаын 23 тренер. Быдӧнлӧн аслас туйвизь: велӧдӧны котравны лыжиӧн, ворсны волейболысь либӧ баскетболысь. Кызвыннас чукӧртчылӧны школаяслӧн спортзалъясын. Районын вит лыжи база. Бӧръяыс воссис кольӧм во помын Пожӧгын. Быдтыны бур спортсменъясӧс позянлунъяс эмӧсь. Быд шойччан лунӧ тренеръяс сиктъясын да посёлокъясын нуӧдӧны ордйысьӧмъяс. Тшӧкыда чукӧртчылам и район тшупӧдын Кулӧмдінын либӧ Кебанъёльын. Кольӧм воын медводдзаысь нуӧдісны челядьлӧн спорт школаяс костын республикаса спартакиада. Миян районса ӧтувъя котыр 12 район пиын лоис коймӧдӧн. Таво пуктім мог лоны мӧдӧн. Республика тшупӧдын жӧ вӧлі лыжиӧн котралӧм кузя ордйысьӧм. Миян спортсменъяс лоисны медводдзаӧн. Тайӧ петкӧдлӧ тренеръяслысь ыджыд удж. Ӧткымын том спортсмен дорйӧ талун оз сӧмын районлысь, но и республикалысь ним. Тайӧ Тимшерысь пасӧ лыйсьысьяс Лариса Кирушева, Виктория Сидоренко да Екатерина Паршукова, кодъяс шедӧдісны спортса мастерлысь ним, пырӧны Коми республикаса ӧтувъя котырӧ. Комилӧн котырынӧсь и Кулӧмдінысь волейболысь ворсысь Оксана Булышева, Скӧрӧдумысь лыжиӧн котралысь Даниил Липин. Бур боксянь пасъя найӧс велӧдысьясӧс: Тимшерысь А.А.Паршуковӧс, Кулӧмдінысь Т.И.Сидоренкоӧс, Скӧрӧдумысь И.Д.Пашнинӧс, а сідзжӧ Помӧсдінысь Н.Н.Кармановӧс, Пожӧгысь В.С.Мингалёвӧс, Кулӧмдінысь А.В. Нестеровӧс, Кебанъёльысь Х.Г.Исрафиловӧс, Кырнышаысь С.М.Курочкинаӧс, кодъяслӧн туйдӧмӧн челядь нималӧны бур вермӧмъясӧн.

Колӧ тӧдчӧдны, мый таво спортшкола пасйис нин спортлысь декада. Юрсиктын и сикт-посёлокъясын мунісны унапӧлӧс ордйысьӧмъяс, кыпавліс 120-ысь унджык морт. Немдінын да Кырнышаын ордйысисны пызанвывса теннисысь. Немдінын зонъяс пӧвстысь медводдзаӧн лоис Дмитрий Лодыгин, мӧдӧн - Александр Лодыгин, коймӧдӧн - Алексей Хайрединов. Нывъяс пӧвстысь медводдзаӧн лоис Наталья Уляшёва, мӧдӧн - Юлия Кочанова, коймӧдӧн - Анастасия Мартюшева. Кырнышаын нывъяс да зонъяс ворсісны ӧтлаын. Ичӧтджык арлыдаяс пиысь медводдза петіс Аня Напалкова, мӧдӧн лоис Елизавета Шомысова, коймӧдӧн - Софья Ефремова. Гырысьджык арлыдаяс пӧвстысь медводдзаӧн лоис Ирина Курочкина, мӧдӧн - Сергей Мингалёв, коймӧдӧн - Ксения Дёмина.

Вочын ичӧт арлыдаяслы вӧлі биатлон. Медводдзаӧн лоис Евгений Логинов, мӧдӧн - Николай Морохин, коймӧдӧн - Иван Морохин. Кулӧмдінын котралісны лыжиӧн. Вермисны Иван да Наталья Зезеговъяс.

Тимшерын ворсісны волейболысь, баскетболысь да ичӧт футболысь. Вермис «Ракета» котыр. Кебанъёльын ворсісны ичӧт футболысь. Вермасисны Помӧсдінса, Кулӧмдінса, Кебанъёльса да Улыс Вочса котыръяс. Медводдзаӧн лоисны помӧсдінсаяс, мӧдӧн - вочсаяс, коймӧдӧн - кулӧмдінсаяс. Зимстанын кӧкъямыссянь 13 арӧсӧдз челядь ордйысисны, коді кыдзи кужӧ иславны даддьӧн да лыжиӧн, ворсісны.

Спортлӧн вокӧд йитӧдын миян удж тӧдчымӧн содас. Таво медводдзаысь котыртам тренеръяс костын конкурс, коді петкӧдлас, коді медся бура котыртас спорт праздник, кыскас медуна йӧзӧс. Ми пуктам став вын да сям, мед челядь и водзӧ нимӧдісны районӧс да республикаӧс.

Лист боксӧ дасьтіс Галина НЕСТЕРОВА.